

Mariguana, l'herba de la discòrdia

La prohibició d'una festa a favor de la legalització del cannabis a Barcelona ha tornat a revifar en els últims dies el debat sobre l'ús d'aquesta planta. Enfront de la prohibició de caràcter mundial, els seus defensors denuncien que la il·legalització no està justificada.

Semblava l'agafador d'una cortina de bany. Repartits pel seu petit i atractiu rostre, desenes de *piercings* –alguns, propis d'un faquir agosarat– somreien als ulls curiosos i sorpresos dels vianants. Però no va ser l'aspecte d'aquella noia, d'ulls blaus i amables i gest afable, el que va incomodar i cridar l'atenció del jubilat. La jove, còmodament asseguda en un dels nous i poc ergonòmics bancs de la plaça de la Universitat de Barcelona, donava les darreres pipades a un –fins feia poca estona– quilomètric porro. Davant seu, indignat, l'ancià –bigoti de funcionari franquista, bastó model majorret nord-americana a les mans i fins guants de cuir negre– començava a esbrincar-la: “Gent com tu sou la vergonya d'aquest país. És tan penós... En lloc de treballar només feu que drogar-vos”. L'andanada, que va tallar d'arrel les veïnes converses dels ensopits jubilats i que va deixar la noia, una estrangera becada a la universitat, més aviat confusa és, però, un bon exemple que serveix per il·lustrar el desconeixement que continua mostrant part de la societat envers el cannabis i el seu fruit: la marihuana. L'encesa reacció d'aquest ancià hagués passat del tot desapercebuda als ulls d'aquest periodista si no fos perquè, dies abans, l'Ajuntament, i més concretament el regidor del districte de Sant Martí, Francesc Narváez, va prohibir una festa a favor de la legalització del cannabis que havia de celebrar-se al Pavelló Municipal de la Mar Bella. Aquesta decisió, una

actitud poc previsible en un home progressista i de militància socialista, xocava frontalment amb les paraules que el mateix Narváez havia pronunciat durant la presentació en societat del Fòrum Universal de les Cultures del 2004, un esdeveniment a cavall entre una conferència internacional i una exposició universal que se celebrarà a Barcelona durant 150 dies.

La polèmica llei Corcuera del 1992, que continua vigent, sanciona el consum i la tinença d'estupefaents.

El regidor havia cantat dies enre re les virtuts de la Barcelona “tolerant i oberta”. Però amb aquesta decisió, prohibir una festa de la qual ja s'havien celebrat dues edicions, es va contradir. Fonts municipals, després de les protestes d'organitzadors, i fins i tot, d'algun polític –destaca la indignació que va mostrar el regidor dels Verds Josep Puig–, va donar per tancada la polèmica amb un comunicat en què assegurava que la prohibició responia a un motiu de “coherència”: “Existeix un Pla Municipal de Drogues, i per tant

no podem permetre una iniciativa d'aquestes característiques en un recinte municipal”.

Els promotors de l'acte, els combatius editors de la revista *Cànamo* –una publicació amb tres números de vida i que fomenta des de les seves pàgines la cultura de la marihuana– i l'Associació Ramon Santos d'Estudis sobre el Cannabis, van decidir substituir el que hauria d'haver estat la tercera Festa de la Collita per una manifestació festiva de clar caràcter reivindicatiu. Però no va ser el mateix. El que sí que van voler fer els organitzadors, responent tant a l'ajuntament com a aquelles persones que, com l'ancià de la plaça de la Universitat, continuen increpant els fumadors de marihuana, és reivindicar de nou el seu gallejat misatge: “Es confon la marihuana amb la droga. La definició de droga inclou un perjudici per a la salut i una addicció, i el cannabis no produeix ni una cosa ni l'altra.” També esgrimeixen, molts del fumadors, la puresa química de l'herba: “La marihuana, a diferència de les drogues, no passa per cap laboratori. No és barrejada amb productes químics. Ve directament de la planta.”

Una mica d'història. El cànem, planta anual de la família de les cannabàcies, és originari de la Xina i el Turquestan, on sembla que es va començar a conrear i consumir des del 3.500 aC. A Europa, la troballa de restes de cànem a una urna funerària de Brandeburg del segle X aC dona fe, igualment, de

l'ús d'aquesta planta i de la seva existència. Així mateix, en dues de les cultures més antigues del vell continent –la cèltica; i la dels picetes, pobladors d'Escòcia– es fumava també el cànem. De l'ús del cannabis se'n té notícia a partir de l'edat mitjana, quan amb tota probabilitat va ser introduït pels croats en tornar de Terra Santa.

Amb alguna excepció, el cannabis es va vendre i fumar de manera legal a tot el món fins el 1925. Aquell any, el Conveni de Ginebra decideix incloure'l dins la llista de substàncies restringides, únicament, a finalitats mèdiques i científiques. La Marijuana Tax Act nord-americana, que va aprovar-se tretze anys més tard, va transformar aquesta restricció, més o menys controlada, en prohibició a tot el país. Malgrat tot, la marihuana va continuar fumant-se. A tall d'exemple, alguns historiadors la relacionen directament amb el naixement i la formació, l'any 1955, de la *beat generation*, un moviment contestatari representat per Jack Kerouac –pare espiritual i autor de la "bíblia" *On the road*, que va aconseguir amb el seus grinyols literaris trencar les vidrieres del sistema nord-americà.

La persecució que els fumadors de marihuana van patir als Estats Units –alguns països, com Itàlia l'any 1954, també van introduir anys més tard una legislació anti-cannabis– va tenir caràcter mundial el 1971 arran de l'aprovació de la Convenció sobre Substàncies Psicotròpiques. Des de llavors, els països s'han alineat en tres grans blocs: prohibicionistes i repressors (França, Irlanda o Luxemburg), i els tolerants (Holanda i certes regions d'Alemanya) i els "híbrids".

Un bon exemple d'aquests últims és l'estat espanyol, on, a causa de la influència nord-africana, existeix una arrelada cultura del cannabis. La polèmica llei Corcuera del 1992 continua vigent al país i sanciona el consum d'estupefaents en llocs públics i també la tinença il·lícita d'aquestes substàncies. La multa per possessió –la quantitat que es pot dur a sobre és la que es pot justificar per consum propi– oscil·la entre les 50.000 i el milió

de pessetes i es castiga per via administrativa. El tràfic és castigat amb penes de presó.

Droga o cultura. Malgrat el conjunt de prohibicions la marihuana forma part de la realitat social. De fet, el contacte de l'home amb les substàncies que actuen sobre les emocions, la percepció o l'estat d'ànim és tan antiga com la mateixa humanitat. Els defensors del cannabis, per la seva part, continuen denunciant la criminalització d'aquesta substància i el càstig penal contra els consumidors perquè, asseguren, no es recolzen en bases fermes. O el que és el mateix, sostenen, que el mal físic o psíquic resultant del consum de cannabis ni està provat ni s'ha admès unànimement. Els legisladors, però, s'aferran a la classificació penal com a droga per continuar la persecució legal. Malgrat aquesta polèmica endèmica, és indubtable que –agradi o no– existeix una cultura del porro potser no tan estesa com la del tabac o la de l'alcohol. La història ha donat defensors que s'han encarregat de fer conèixer les virtuts del cannabis: el poeta llatí Ovidi, que a *Les Metamorfo-*

sis va incloure un petit relat per parlar dels seus efectes beneficiosos; Charles Baudelaire, que va descriure les seves experiències personals sota la influència del cannabis; el pintor Eugène Delacroix, que difonia les bondats de fumar marihuana; o François Rabelais, que explica a *Gargantua i Pantagruel* les propietats de l'herba. Recentment, cantants com Gerard Quintana, dels Sopa de Cabra; Miky Puig, dels Sencillos; el cantautor Luis Eduardo Aute; grups de rap nord-americans, com Cypress Hill i Dr. Dre; i els Stones Mick Jagger i Keith Richards –qui va superar la seva dependència de l'heroïna gràcies a la marihuana–, n'han defensat el consum moderat. A l'estat espanyol existeix la Coordinadora Estatal d'Organització per la Normalització del Cannabis, integrada per una vintena llarga d'associacions.

Cal dir que s'atribueix a l'emperador xinès Shen Nung el primer tractat, escrit cap el 2737 aC sobre plantes i remeis medicinals. La marihuana ja era utilitzada per tractar la malària, rebaixar la febre i eliminar migranyes i dolors reumàtics. El 1839, un professor

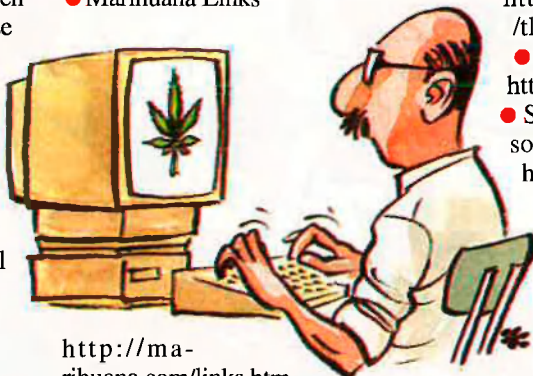
Marihuana a la xarxa

La presència del cannabis a Internet és notable. La Xarxa disposa en l'actualitat d'un bon grapat de pàgines webs on els internautes interessats en aquesta substància poden informar-se sobre els mètodes per conrear la planta, quins productes poden fer-se amb el cànem i, fins i tot, fer comandes.

Aquestes són algunes de les adreces més interessants de la xarxa:

- Associació Ramón Santos para el Estudio del Cannabis
<http://WWW.pangea.org/org/arsec>
- Amsterdam Marihuana Site
<http://www.xs4all.nl>
- Kannaweb
<http://www.geocities.com/Eureka/Parak/3000>

- Centre d'Informació sobre plantes psíquedèliques
<http://www.pangea.org/org/cipres>
- Marihuana Links
<http://marihuana.com/links.htm>

- Revista Cánamo
<http://www.readysoft.es/ciberganja/canamo.htm>

- El Mercurio
<http://www.mercurialis.com>
- Marihuana com medicina
<http://www.soros.org/lindesmith/tlcjama.html>
- Cultiu de la marihuana
<http://7marijuanagrowing.com>
- Selected Medical Marihuana Resources
<http://www.rxmarihuana.com/rxlinks.htm>
- High times
<http://www.hightimes.com>
- Banc de llavors holandés de marihuana
<http://www.sensiseed.com>
- Efectes biològics de la marihuana
<http://www.elsevier.nl/inca/publications/store/1/6/6/6/1/>

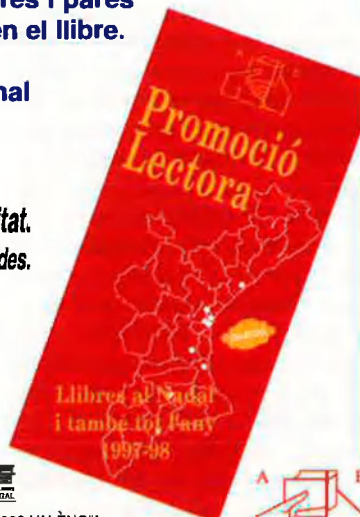
AGUACLARA - ALBATROS
BROMERA - BULLENT - DENES
EDELVIVES - EDICIONS
CAMACUC, S.L. - ECIR - GERMANIA
LIBROS TIRANT LO BLANCH, S.L.
MARFIL - MARJAL - LA MÀSCARA
LA NAU - PILES - RIALLA
SAÓ - TABARCA
TÀNDEM EDICIONS
TRES I QUATRE
UNIVERSITAT JAUME I
UNIVERSITAT DE
VALÈNCIA (SERVEI
DE PUBLICACIONS)
VORAMAR
XARA

**Un any més
els editors valencians
encetem la campanya de
«PROMOCIÓ LECTORA» 1997-98
amb l'edició d'un tríptic en el qual
recomanem 3 títols de cada editorial.**

**Ens adrecem als Centres
d'ensenyament, professors, estudiants,
bibliotecaris, empresaris, directius, tècnics,
autors, llibreters, distribuïdors, lectors,
associacions de mares i pares
i a tots els qui estimen el llibre.**

**El regal més personal
pot ser un llibre.**

**Llibres valencians de prestigi i qualitat.
Sol·liciteu informació a les llibreries especialitzades.**

de l'Escola Mèdica de Calcuta, el doctor W.B. O'Shaughnessy, va publicar el primer article sobre les propietats analgèsiques, anticonvulsives i relaxants del cannabis. Així, fins el 1937 –any en què fou prohibida– la marihuana era component obligatori en més de trenta preparats farmacèutics a Nord-americana. Amb tot, fa just un any –el 8 de novembre de 1996– un referèndum celebrat a l'estat de Califòrnia va aprovar la Proposta 215, que autoritza als metges a receptar-la sempre que se li doni un fi terapèutic. En un dels seus números, la revista Cánamo exposa alguns dels usos mèdics de la marihuana. En l'actualitat, moltes persones en consumeixen per desterrar l'estrès; superar l'insomni; alleujar alguns efectes secundaris de la quimioteràpia. En l'esclerosi múltiple, redueix les tremolors i augmenta el control sobre la capacitat motriu del cos. Als afectats de paraplegia, els alleuja els espasmes musculars i el dolor. Unes poques pipades de marihuana mitiguen la migranya. Fins i tot, en la sexualitat, el cannabis és un dels psicotròpics més afrodisíacs que hi ha.

P/MEV

ASSOCIACIÓ D'EDITORS
DEL PAÍS VALÈNCIA

Plaça de Tetuan, 19, entresol • Tel.: 352 29 77 - Fax: 352 26 28 • 46003 VALÈNCIA

Carlos González